

Dosarul nr. 3ra-1052/22
2-20009590-01-3ra-11102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Serviciului Fiscal de Stat împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu
privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și emiterea actului
administrativ individual favorabil

împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat și menținută hotărârea din 21 iulie
2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 23 ianuarie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în
judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, terț ÎI „Balteanu T. V.” cu privire
la anularea actului administrativ individual defavorabil și emiterea actului
administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că la 27 februarie 2019, potrivit informației
furnizate de către IP „Agenția Servicii Publice”, entitatea ÎI „Balteanu T.V.” a fost
radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali,
cu admiterea încălcării prevederilor legale pertinente în acest sens.

A comunicat că, prin examinarea din oficiu de către Serviciul Fiscal de Stat,
în conformitate cu atribuțiile investite prin art. 133 alin. (2) pct. 11) Cod fiscal, în
rezultatul gestionării riscurilor de neconformare fiscală, a fost constatat și selectat
contribuabilul, ca fiind cu risc sporit de neconformare.

Subsecvent, a fost stabilit că genul de activitate al ÎI „Balteanu T.V.” este
activitatea economică de comerț cu amănuntul în magazinele specializate și servicii
de expediere și transport.

Potrivit Sistemului Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, agentul economic ÎI „Balteanu T.V.” a deținut conturi bancare în BC „Eximbank” SA, sucursala nr. 5 „Orhei” și în BC „Moldindcombank” SA, sucursala „Orhei”, totodată contribuabilul a înregistrat rulaje financiare pentru perioada 1 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2018 de credit în proporție de 12 990 358,23 de lei și debit în proporție de 12 937 113,53 de lei și pentru perioada anului 2019 (până la radierea din Registru) a înregistrat debit în proporție de 252 528,75 de lei și credit în proporție de 130 142,54 de lei.

Astfel, circumstanțele descrise indică direct asupra faptului că entitatea radiată în temeiul prevederilor Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, nu corespunde criteriilor și condițiilor de întreprinzător individual inactiv, iar pârâțul a încălcat în mod flagrant normele legale imperative și a efectuat operațiunea administrativă de radiere a entității din Registru într-un mod arbitrar, prejudiciind astfel interesele statului.

A precizat reclamantul că ÎI „Balteanu T.V.” a fost înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA la 1 iulie 1998, cu nr. 7400195 și anulată în legătură cu lichidarea întreprinderii de către IP „Agenția Servicii Publice” la 27 februarie 2019, concomitent cu radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali.

Conform informației din SIA al SFS, întreprinderea a procurat blanchete cu regim special (foi de expediție, bonuri de plată, foi de parcurs pentru autocamion, foi de parcurs pentru autoturism și facturi fiscale cu anexe la facturi).

Ultima achiziție de către agentul economic a facturilor fiscale fiind efectuată la 12 decembrie 2018, în număr de 200 bucăți.

Potrivit informației din raportul „Situațiile financiare” pentru anul 2018, contribuabilul dispunea de stoc de active imobilizate în sumă totală de 324 577 de lei, dintre care: mijloace fixe în sumă de 277 214 de lei, terenuri – 405 de lei și imobilizări corporale în curs de execuție în sumă de 46 958 de lei.

Totodată, potrivit informației din bilanțul contabil la situația din 31 decembrie 2018, contribuabilul dispunea de stocuri materiale în sumă de 586 de lei.

A relatat Serviciul Fiscal de Stat că a sesizat IP „Agenția Servicii Publice” cu o cerere prealabilă, prin care a indicat asupra omisiunilor (riscurilor de neconformare) admise la lichidarea agentului economic și a solicitat redeschiderea din oficiu a procedurii de lichidare a entității ÎI „Balteanu T.V.”, pentru a fi efectuat un control fiscal în corespundere cu exigențele legale, potrivit situației de până la radierea acesteia din Registrul de stat.

La 24 decembrie 2019, Serviciul Fiscal de Stat a recepționat răspunsul IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a fost informat că decizia registratorului din 25 februarie 2019 (privind radierea din Registru a ÎI „Balteanu T.V.”) ar fi fost adoptată în conformitate cu prevederile legale, nefiind depistate temeuri de refuz, iar cererea adresată de SFS nu poate fi admisă.

A considerat că IP „Agenția Servicii Publice” a interpretat eronat prevederile legislației aplicabile raportului litigios și a emis un act administrativ, fără a fi respectată procedura legală prevăzută de legislație, fiind astfel lovit de nulitate absolută.

A afirmat că ÎI „Balteanu T.V.” a admis încălcarea normelor legale, a omis contrar legii onorarea obligațiunii de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit și a inițiat procedura lichidării entității într-un mod obscur, iar persoana cu funcție de răspundere din cadrul IP „Agenția Servicii Publice” a neglijat asigurarea respectării cu strictețe a normelor legale pertinente acestui tip de raporturi juridice.

A remarcat că, în procesul lichidării ÎI „Balteanu T.V.”, de către IP „Agenția Servicii Publice” a fost interpretată în mod eronat legislația națională pertinentă, care definește noțiunea de întreprinzător individual inactiv și stabilește conduita/sarcinile subiecților vizați în procedura de lichidare, fapt care a generat prejudiciu intereselor financiare ale statului.

Încălcările descrise supra, manifestate inclusiv prin neprezentarea dării de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală a anului 2019, constatarea TVA spre deducere în sumă de 633,88 de lei, conform ultimei declarații privind TVA prezentată la autoritatea fiscală, constatarea în perioada a anului 2018 conform declarației cu privire la impozitul pe venit (forma VEN 12) a sumei totale a veniturilor conform datelor contabilității financiare (rd. 0101) în cuantum de 11 668 557,44 de lei (volumul livrărilor indicate în declarația privind TVA (boxa 10) constituie 11 678 040,37 de lei), atrag după sine nulitatea actelor emise de IP „Agenția Servicii Publice” de lichidare/radiere din Registru a ÎI „Balteanu T.V.”.

A menționat că, contrar prevederilor ordinului IFPS (SFS) nr. 400 din 14 martie 2014 (Monitorul Oficial nr. 72-77 art. 399 din 28 martie 2014) cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind evidența obligațiilor față de buget și Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007, în perioada anului 2018 și perioada viabilă a anului 2019, la contul bancar al entității au fost depuși bani în monedă națională în sumă de 13 189 642,28 de lei, iar în perioada litigioasă mijloacele bănești au fost utilizate în sumă de 13 170 500,77 de lei, circumstanță care indica direct asupra temeiurilor pentru redeschiderea procedurii de lichidare a agentului economic vizat, or entitatea vizată nu corespunde definiției de întreprinzător individual inactiv.

A evidențiat că prin răspunsul oferit de către IP „Agenția Servicii Publice”, se indică eronat asupra faptului că ÎI „Balteanu T.V.” ar fi fost radiat din Registru cu respectarea mecanismului legal, deoarece de către pârâtă a fost neglijat faptul că entitatea litigioasă radiată, a fost înregistrată în calitate de plătitor TVA la 1 iulie 1998 și anulată abia odată cu emiterea de către pârâtă a deciziei de radiere din 27 februarie 2019, circumstanță care contravine condițiilor de definire a întreprinzătorului individual inactiv.

De asemenea, a indicat că agentul economic prin acțiunile și inacțiunile sale nu a asigurat respectarea cu strictețe a pașilor impuși de legislația fiscală, astfel că a fost admisă, în special, încălcarea prevederilor art. 188¹ alin. (2) Cod fiscal, prin neprezentarea autorității fiscale a dărilor de seamă cu privire la impozitul pe venit, înregistrarea stocurilor de mărfuri, mijloace fixe și alte active în perioadele A/2017 - A/2018, circulația mijloacelor bănești la conturile bancare în sume considerabile și nemijlocit înregistrarea TVA destinată trecerii în cont conform ultimei declarații prezentate.

Reieșind din faptul că IP „Agenția Servicii Publice”, în calitate de autoritate publică emitentă a actului administrativ litigios, a refuzat să facă uz de prevederile art. 30 alin. (2) Cod administrativ, fiind investită cu dreptul exclusiv de a întreprinde măsuri care pot remedia situațiile juridice definitive (inclusiv prin restabilirea drepturilor părților lezate prin emiterea actului administrativ), în condițiile în care acest lucru este necesar pentru interesul public, Serviciul Fiscal de Stat a considerat că astfel i s-a adus atingere directă intereselor cu care este investit prin lege.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 196 alin. (1), 205 alin. (2) lit. c), 206 alin. (1) lit. a), 10 alin. (1), 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 11 alin. (1), 16 alin. (1) lit. d) Cod civil.

A solicitat anularea deciziei IP „Agenția Servicii Publice” din 27 februarie 2019 de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, cu restabilirea datelor din Registru și redeschiderea procedurii de lichidare a entității ÎI „Balteanu T.V.”, cod fiscal XXXXX.

Prin încheierea din 3 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de terț Tatiana Baltean.

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

La 19 august 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Serviciul Fiscal de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 19 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat și menținută hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că nu sunt aplicabile prevederile art. 26 din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007, întrucât la caz, ÎI „Balteanu T.V.” a depus o cerere de radiere din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, nu ca o întreprindere individuală inactivă (căreia îi sunt aplicabile prevederile art. 26 din legea nominalizată), dar potrivit art. 31 din aceeași lege - încetarea calității de întreprinzător individual, care constituie două noțiuni diferite, circumstanțe de care nu a ținut cont Serviciul Fiscal de Stat.

Cu referire la prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, art. 31 alin. (1) lit. a), alin. (3) și (4), 39 alin. (3) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, prima instanță și instanța de apel au reținut că atât din actul emis de IP „Agenția Servicii Publice”, cât și din materialele dosarului, rezultă că terțul Tatiana Baltean a depus cerere de radiere a întreprinderii la 25 februarie 2019. Totodată, din actele anexate de pârâtă/intimată ca fiind acte ce au stat la baza emiterii deciziei de radiere, rezultă că la cererea dată, Tatiana Baltean a prezentat certificatul privind lipsa restanțelor față de bugetul public național, precum și declarația despre beneficiarul efectiv.

Astfel, instanțele de judecată au constatat că toate condițiile de fond și formă au fost respectate de către Tatiana Baltean pentru radierea întreprinderii din Registrul de stat, fiind depusă cererea în acest sens și, în mod special, fiind prezentat actul ce confirmă lipsa a careva datorii la bugetul public.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Serviciul Fiscal de Stat, în dezacord cu actul administrativ contestat, a invocat existența datoriilor ÎI „Balteanu T.V.” față de bugetul public național, prezentând în aceste sens informația privind rulajul mijloacelor bănești, soldul pe conturile bancare, tranzacțiile și operațiunile efectuate de către ÎI „Balteanu T.V.” în perioada anului 2018 și perioada viabilă a anului 2019.

Respectiv, instanțele de judecată au conchis că probele respective nu denotă ilegalitatea deciziei de radiere, atât timp cât la luarea soluției pe marginea cererii depusă de Tatiana Baltean privind radierea din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, IP „Agenția Servicii Publice” s-a bazat pe înscrisurile anexate la cererea nominalizată, așa cum prevede legea, și anume – certificatul nr. AAP1908640 din 25 februarie 2019 privind lipsa restanței la bugetul public național, informația respectivă fiind extrasă din Sistemul Informațional Automatizat al SFS „Contul curent al contribuabilului”, fiind completat conform Anexei nr. 7 la Instrucțiunea aprobată prin ordinul IFPS nr. 400 din 14 martie 2014.

Prin urmare, acel fapt că datele din Sistemul Informațional Automatizat al SFS „Contul curent al contribuabilului”, diferă de cele prezentate de Serviciul Fiscal de Stat în cadrul ședinței de judecată, nu pot fi imputate autorității publice pârâte care a emis decizia de radiere, or autoritatea publică pârâtă la adoptarea actului administrativ contestat s-a condus în strictă conformitate cu legislația în vigoare, iar argumentele contrare ale reclamantului/apelant sunt lipsite de justificare.

Sub acest aspect, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia că radierea ÎI „Balteanu T.V.” a avut loc potrivit art. 31 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, adică încetarea calității de întreprinzător individual la cererea acestuia, dar nu ca întreprinzător individual inactiv.

La 5 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată.

La 10 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat legea.

A evidențiat recurentul că a fost îngrădit de exercitarea atribuțiilor legale prevăzute de art. 133 Cod fiscal.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat apreciere circumstanțelor în care radierea entității ÎI „Balteanu T.V.” din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, a fost realizată fără a fi supusă

controlului fiscal pentru verificarea respectării legislației și onorarea obligațiilor la buget.

A subliniat că ÎI „Balteanu T.V.” a fost radiată contrar exigențelor art. 224¹ Cod fiscal, care stabilește că Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic în baza criteriilor de risc de neconformare fiscală în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării în prealabil a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

Lichidarea agentului economic a fost realizată fără respectarea etapelor prevăzute de Codul fiscal, fiind imperativă anularea calității de plătitor a TVA ca fază premergătoare inițierii lichidării din Registru.

Cu referire la prevederile art. 113 alin. (1) Cod fiscal, a accentuat că potrivit informației înregistrată în Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, încetarea calității de plătitor TVA al entității ÎI „Balteanu T.V.”, a survenit ca consecință a radierii din Registru și nu așa cum prevede mecanismul legal, prin efectuarea controlului fiscal pentru verificarea onorării obligațiilor de natură fiscală, încălcare, asupra căreia nu s-a expus nici instanța de fond și nici instanța de apel.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au stabilit cert soarta blanchetelor de evidență contabilă de strictă evidență, atribuite entității radiate.

Astfel, la faza cercetării judecătorești, atât în fond, cât și în ordine de apel, reprezentantul entității radiate a pretins că a distrus toate formularele de facturi fiscale, însă totodată a comunicat că facturile fiscale le deținea doar în format electronic, iar despre acest fapt, Serviciul Fiscal de Stat, fiind unica autoritate investită cu competențe de administrare a acestuia, nu a fost informată și nici nu i s-a solicitat radierea acestora din Registrul facturilor fiscale.

A menționat despre lipsa anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova despre radierea din Registrul de Stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au desfășurat nicio motivare asupra criticilor privind viciul procedural admis de către IP „Agenția Servicii Publice”, deținătorul Registrului, care constă printre altele, în încălcarea flagrantă a prevederilor Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007.

A afirmat că prin lichidarea unilaterală și arbitrară a subiectului de drept comercial numit, autoritatea intimată a neglijat prevederile art. 24 alin. (1¹) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, prin care se stabilește că radierea persoanei juridice din Registrul de stat se efectuează dacă persoana juridică a publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova avizul de reorganizare sau de lichidare, prevăzut la art. 72 sau la art. 91 Cod civil (redacția în vigoare la momentul apariției obligației, până la actualizarea Codului civil), și nu are datorii la bugetul public național conform datelor prezentate de către Serviciul Fiscal de Stat, organului înregistrării de stat în sistemul informațional automatizat „Contul curent al contribuabilului”, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituită de Guvern, fără implicarea solicitantului înregistrării.

Așadar, normele Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, stabilesc cu titlu de condiție obligatorie, necesitatea publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, a anunțului despre radierea entității.

A relatat că pentru perioada viabilă a anului 2019, declarația nu a fost depusă. Entitatea intimată a deținut statutul de subiect al impunerii cu TVA, iar potrivit art. 114 Cod fiscal, perioada fiscală este luna calendaristică.

Respectiv, ÎI „Balteanu T.V.” a avut obligația de a prezenta darea de seamă inclusiv pentru luna 01/2019 - 02/2019, însă a neglijat această obligație, fiind lăsată la rândul său fără apreciere de către instanța de fond și instanța de apel.

Cu referire la prevederile art. 188¹ Cod fiscal, a specificat că încălcările descrise supra, manifestate prin neprezentarea dării de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală A/2019, constatarea TVA spre deducere conform ultimei declarații privind TVA, constatarea în perioada A/2018 conform declarației cu privire la impozitul pe venit (forma VEN 12) a sumei totale a veniturilor conform datelor contabilității financiare în cuantum 11 668 557,44 de lei (volumul livrărilor indicate în declarația privind TVA constituie 11 678 040,37 de lei), atrag după sine nulitatea actelor emise de IP „Agenția Servicii Publice” de lichidare/radiere din Registrul a ÎI „Balteanu T.V.”, pentru ca aceste declarații să poată forma obiectul controlului fiscal.

A reiterat că calitatea de plătitor TVA al agentului economic a încetat odată cu lichidarea acestuia, circumstanță care contravine normelor Codului fiscal, or art. 113 Cod fiscal stabilește expres condițiile de încetare a acestei calități, printre care nu se regăsește condiția lichidării unilaterale a subiectului de drept de către IP „Agenția Servicii Publice”.

Pe cale de consecință, accesarea mecanică de către IP „Agenția Servicii Publice” a Sistemului informațional al SFS, pentru determinarea existenței datoriilor la bugetul public național, nu poate fi reținută ca suficientă pentru stabilirea existenței obligațiilor, atât timp cât autoritatea fiscală nu a supus controlului activitatea economică generatoare de obligații la buget.

La examinarea dosarului în fond și în ordine de apel, au fost prezentate date care se contrazic între ele, iar prin actele judecătorești recurate nu se motivează respingerea sau admiterea acestor critici.

Omisiunea instanțelor de judecată de apreciere a criticilor privind încălcarea condiției de respectare a achitării cu bugetul public național pentru perioada de până la un an (conform art. 36 din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992) până la radierea din Registrul.

A invocat Serviciul Fiscal de Stat că nu a verificat corectitudinea informațiilor indicate în dările de seamă prezentate în timpul activității entității, și respectiv, nu a fost posibilă stabilirea prejudicierii bugetului public național sau modul de respectare a modului de prezentare a dărilor de seamă prezentate.

Prin urmare, a accentuat că până la radierea unui agent economic din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, IP „Agenția Servicii Publice” urma să verifice întrunirea condiției de supunere a controlului de stat asupra activității economice, condiție care nu este întrunită.

Reieșind din faptul că entitatea ÎI „Balteanu T.V.” a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali fără cererea adresată Serviciului Fiscal de Stat privind încetarea calității de contribuabil subiect al impunerii cu TVA, nu a fost posibilă verificarea respectării legislației la acest aspect.

A considerat că omisiunile admise de către instanțele de judecată ierarhic inferioare nu se încadrează în limitele unui proces echitabil, iar motivarea actelor judecătorești recurate nu suportă nicio critică, în special, reieșind din lipsa argumentării criticilor expuse de către recurentă.

La 12 octombrie 2022, în adresa IP „Agenția Servicii Publice” și Tatianeii Baltean a fost expediată copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 87 vol. II), fiind recepționată de către destinatari la 21 octombrie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 88-89 vol. II).

La 22 noiembrie 2022, Tatiana Baltean a depus referință, solicitând respingerea recursului formulat de Serviciul Fiscal de Stat și menținerea deciziei instanței de apel.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, IP „Agenția Servicii Publice” nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 iunie 2022, în ședință publică (f. d. 62 vol. II).

Din materialele dosarului rezultă că copia dispozitivului deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 15 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 71 verso vol. II).

Cert este și faptul că la 5 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 76 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 12 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 73 vol. II).

Se mai constată că la 10 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 80-83 vol. II).

Astfel, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină

cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu